Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 07.01.2026-988395

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Kastamonu Üniversitesi'nin Kuruluşunun 20. Yılı Etkinlikleri

IX. ULUSLARARASI ŞEYH ŞA'BÂN-I VELÎ SEMPOZYUMU

"Tasavvuf, Ahlak ve Toplum: Tarihî ve Güncel Yaklaşımlar"

14-15 MAYIS 2026

جامعة قسطموني كلية الإلهيات

مؤتمر الشيخ شعبان ولي الدولي - الدورة التاسعة -

"التصوف، الأخلاق، والمجتمع: مقاربات تاريخية ومعاصرة"

١٤–١٥ مايو ٢٠٢٦

KASTAMONU UNIVERSITY FACULTY OF THEOLOGY

9TH INTERNATIONAL SHAYKH SHA'BĀN-I VELĪ SYMPOSIUM

"Sufism, Ethics, and Society: Historical and Contemporary Approaches"

May 14-15th, 2026

Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Kuzeykent - Kastamonu/Türkiye

ssvilahiyat.kastamonu.edu.tr

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 07.01.2026-988395

IX. ULUSLARARASI ŞEYH ŞA'BÂN-I VELÎ SEMPOZYUMU (Tasavvuf, Ahlâk ve Toplum: Tarihî ve Güncel Yaklaşımlar)

14-15 Mayıs 2026 Kastamonu

Kastamonu Üniversitesi Rektörlüğü ve İlahiyat Fakültesi Dekanlığı, Üniversitemizin 20. kuruluş yıldönümü etkinlikleri kapsamında **14-15 Mayıs 2026** tarihlerinde Kastamonu'da "**Tasavvuf, Ahlâk ve Toplum: Tarihî ve Güncel Yaklaşımlar**" konu başlıklı **IX. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu** düzenleyecektir.

DÜZENLEYEN KURUM

Kastamonu Üniversitesi

ve

Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Sempozyum hakkında geniş bilgi için **https://ssvilahiyat.kastamonu.edu.tr/**

Değerli akademisyenler,

Saygıdeğer araştırmacılar,

Tasavvuf ve tarikatlar kültür tarihimizin en önemli müesseselerindendir. Tasavvufa vâkıf olmadan kültürümüzü anlamak mümkün değildir. Mensup olduğumuz toplum, daha çok tasavvufî terbiyenin ve tasavvufî öğretilerin hâkim olduğu bir toplumdur. Tasavvuf, nefis tezkiyesi ve kalp tasfiyesi ile insanları güzel ahlâka ve erdemli davranışlara yöneltirken diğer bir yandan da hikmet ve ilahî aşk ateşini sürekli canlı tutarak marifet ve muhabbete sevk etmiştir. Üniversitemizin 20. kuruluş yıldönümü etkinlikleri kapsamında düzenleyeceğimiz "Tasavvuf, Ahlâk ve Toplum: Tarihî ve Güncel Yaklaşımlar" başlıklı **IX. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumumuza** katılmanızı ve katkılarınızı bekler, selam ve esenlikler dileriz.

Doç. Dr. Eyyup Akdağ

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Tasavvuf, İslam düşünce geleneği içerisinde yalnızca bireye ait maneviyatı konu edinen bir disiplin değil; aynı zamanda ahlâkî değerlerin inşası, toplumsal ilişkilerin düzenlenmesi ve kolektif bilincin şekillenmesinde tarih boyunca etkili olmuş çok katmanlı bir düşünce ve pratik alanıdır. İslam'ın erken dönemlerinden itibaren zühd ve takva merkezli bir hayat anlayışı olarak ortaya çıkan tasavvuf, zamanla sistematik düşünce ekollerine, tarikat yapılanmalarına ve toplumsal kurumlara dönüşerek hem bireye ait hem de kamuya ait alanı derinden etkilemiştir. Bu yönüyle tasavvuf, ahlâk ve toplum arasındaki ilişkinin anlaşılmasında vazgeçilmez bir düşünce zeminini temsil etmektedir.

Tasavvufun tarihî gelişimi, ahlâk kavramının yalnızca normatif ilkeler bütünü olarak değil, insanın varoluşunu kuşatan bir "hâl" ve "yaşama biçimi" olarak kavranmasına imkân tanımıştır. Zühd, ihsan, edep, sabır, tevekkül, rıza ve muhabbet gibi temel kavramlar, bireyin iç dünyasında ahlâkî olgunlaşmayı hedeflerken, aynı zamanda topluma ait ilişkilerde sevgi, hizmet, adalet, merhamet, paylaşım ve sorumluluk bilincinin gelişmesine katkı sağlamıştır. Bu bağlamda tasavvuf, ahlâkı yalnızca bireye ait bir erdem alanı olmaktan çıkararak topluma ait düzenin kurucu unsurlarından biri hâline getirmiştir.

İslam düşünce tarihinde tasavvufun ahlâk anlayışı, kelâm ve fıkıh disiplinleriyle sürekli bir etkileşim içinde gelişmiştir. Fıkhın normatif çerçevesi ve kelâmın inanç temelli açıklamaları, tasavvufun içe ait derinliği ve ahlâkî tecrübesiyle tamamlanmış; böylece İslam medeniyetinde çok boyutlu bir ahlâk tasavvuru ortaya çıkmıştır. Bu bütüncül yaklaşım, bireyin yalnızca doğruyu bilmesini değil, doğruyu yaşamasını ve toplumsal hayatta görünür kılmasını da amaçlamıştır. Özellikle sûfî düşünürlerin "insan-ı kâmil" kavramı etrafında geliştirdikleri ahlâk anlayışı, bireye ait olgunluk ile toplumsal sorumluluğu birbirinden ayrılmaz unsurlar olarak ele almıştır.

Tasavvufun toplumsal boyutu, tarihî süreçte tekke ve dergâhlar aracılığıyla kurumsallaşmıştır. Bu yapılar, yalnızca ibadet ve zikir mekânı değil; aynı zamanda eğitim, dayanışma, sosyal yardım ve kültürel aktarım merkezleri olarak işlev görmüştür. Osmanlı coğrafyasında ve İslam dünyasında tasavvufî yapılar, toplumsal barışın sağlanmasında, farklı etnik ve kültürel unsurların bir arada yaşamasında ve ahlâkî değerlerin kuşaktan kuşağa aktarılmasında önemli roller üstlenmiştir. Bu yönüyle tasavvuf, toplumu dönüştüren ve bir arada tutan ahlâkî bir zemin oluşturmuştur.

Modernleşme süreciyle birlikte tasavvufun topluma ait konumu ve işlevi önemli dönüşümler geçirmiştir. Ulus-devlet yapılarının güçlenmesi, dinin kamusal alandaki görünürlüğünün yeniden tanımlanması ve modern birey anlayışının yaygınlaşması, tasavvufun geleneğe ait kurumsal yapılarının zayıflamasına yol açmıştır. Bununla birlikte tasavvuf, modern dönemde tamamen ortadan kalkmamış; aksine yeni biçimler ve söylemler aracılığıyla varlığını sürdürmüştür. Günümüzde tasavvuf, bireye ait anlam arayışları, manevî tatminsizlikler ve ahlâkî krizler karşısında yeniden ilgi gören bir düşünce ve tatbikat alanı hâline gelmiştir.

Çağdaş dünyada tasavvuf, yalnızca dinî bir pratik olarak değil; aynı zamanda etik, psikoloji, sosyoloji ve kültürel çalışmalar bağlamında da ele alınmaktadır. Özellikle tüketim kültürü, bireye ait yalnızlık, yabancılaşma ve toplumsal kutuplaşma gibi sorunlar karşısında tasavvufun ortaya koyduğu merhamet, tevazu ve iç denge vurgusu, alternatif bir ahlâkî perspektif sunmaktadır. Bu durum, tasavvufun güncel topluma ait sorunlara yönelik katkılarının yeniden değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır.

Bununla birlikte çağdaş tasavvuf algısı, çeşitli risk ve tartışmaları da beraberinde getirmektedir. Tasavvufun popüler kültür içerisinde yüzeyselleştirilmesi, ahlâkî derinliğinden koparılarak bireye ait haz ve kişiye ait gelişim söylemlerine

indirgenmesi, eleştirel bir değerlendirmeyi zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda tasavvufun tarihî mirası ile güncel yorumları arasındaki ilişkinin dikkatle ele alınması, akademik sorumluluğun önemli bir parçasıdır.

"**Tasavvuf, Ahlâk ve Toplum: Tarihî ve Güncel Yaklaşımlar**" başlıklı bu sempozyum, tasavvufu ahlâkî ve topluma ait boyutlarıyla bütüncül bir şekilde ele almayı amaçlamaktadır. Sempozyum kapsamında tasavvufun klasik dönem metinleri, sûfî düşünürlerin ahlâk anlayışları, tasavvufun toplumsal kurumlar üzerindeki etkileri ve çağdaş dünyadaki yansımaları disiplinler arası bir yaklaşımla tartışılacaktır. Böylece tasavvufun yalnızca geçmişe ait bir miras değil, günümüz insanının ahlâkî ve toplumsal sorunlarına anlamlı katkılar sunabilecek dinamik bir düşünce geleneği olduğu ortaya konulacaktır.

Bu çerçevede sempozyum, tarihî süreklilik ile güncel tartışmaları bir araya getirerek, tasavvufun ahlâk ve toplum eksenindeki kurucu rolünü yeniden düşünmeye davet etmektedir. Hem klasik İslam düşüncesine hâkim araştırmacıları hem de çağdaş sosyal ve beşerî bilimler alanında çalışan akademisyenleri buluşturmayı hedefleyen bu etkinlik, tasavvufun çok boyutlu yapısını derinlikli ve eleştirel bir perspektifle ele almayı amaçlamaktadır.

MUHTEMEL KONU BAŞLIKLARI

1. TASAVVUF VE AHLÂK (KURAMSAL BOYUT)

Tasavvufun Geçirdiği Tarihî Süreçler

Tasavvufî Ahlâkın Dayanakları

Tasavvufî Ahlâka Dair Eserler

Tasavvufta Ahlâk Anlayışı ve Ahlâk Kavramının Teşekkülü

Sûfilerin Ahlâka Dâir Görüşleri

Ahlâkî Gelişimde Seyrüsülûk Eğitiminin Önemi

Ahlâkta Sûfîlerin İç Tahlil Yöntemleri

Zühd, Takvâ ve İhsan Ahlâkı

Tasavvufta Edep Anlayışı ve Ahlâkî Olgunlaşma

Ahlâkî Olgunlaşmanın Zirvesi İnsan-ı Kâmil Düşüncesi

Tasavvuf ve Fazilet Ahlâkı

Nefs Terbiyesi ve Ahlâkî Dönüşüm

Sûfîlerin Sevgi ve Hikmet Dili

Sûfîlerde Varlık Telakkîsi ve Ahlâka Yansımaları

Tasavvufî Ahlâkın Kur'an ve Sünnetle İlişkisi

2. TASAVVUFUN KURUMSAL YAPISI

Tasavvufî Kurum Olarak Tarikatların Ortaya Çıkışı

Tarikatlar ve Alt Kolları

Sosyal ve Kültürel Açıdan Tarikatların Fonksiyonları

İhtida Hareketlerinde Tasavvuf ve Tarikatların Rolü

Tarikatlarda Seyrüsülûk Eğitimi

Tekke ve Dergâhların Toplumsal İşlevleri

Tekke ve Ribâtlar

Tekke Edebiyatı

Tekke Musikîsi

Tekke Folklorü

3. TASAVVUF VE TOPLUM (TARİHÎ PERSPEKTİF)

Tasavvufun Toplumsal Yapılar Üzerindeki Etkileri

Tasavvufun Öngördüğü Toplum Şekli

Tasavvuf ve Sosyal Dayanışma Kültürü

Tasavvufun Anadolu'nun İslamlaşmasındaki Rolü

Selçuklu ve Osmanlı Toplumunda Tasavvuf ve Ahlâk

Tasavvufî Hareketlerin Toplumsal Meşruiyeti

Sûfîlerin Toplumsal Eleştiri ve Islah Rolü

Tasavvuf ve Halk Dindarlığı

4. TASAVVUF, OTORİTE VE TOPLUMSAL DÜZEN

Tasavvuf ve Siyasal Otorite İlişkisi

Sûfîlerin İktidar Karşısındaki Konumu

Tasavvufî Otorite ve Meşruiyet Meselesi

Dinî Liderlik, Şeyhlik ve Ahlâk

Tasavvufun Toplumsal Disiplin Mekanizmaları

Eleştirel Tasavvuf Geleneği ve Toplumsal Adalet

5. TASAVVUF, MEZHEP VE DÜŞÜNCE GELENEĞİ

Tasavvufun Fıkıh ve Kelâm ile İlişkisi

Mezhepler üstü Bir Ahlâk Dili Olarak Tasavvuf

Tasavvufun İslam Düşüncesindeki Bütünleştirici Rolü

Mâtürîdîlik, Eş'arîlik ve Tasavvuf

Sûfî Düşüncede Akıl–Vahiy Dengesi

6. TASAVVUF VE KÜLTÜREL HAYAT

Tasavvuf ve Sanat (Edebiyat, Musikî, Mimari)

Tasavvufî Metinlerde Ahlâkî Dil

Tasavvufun Kültürel Bellek Oluşturmadaki Rolü

Menâkıbnâmeler ve Ahlâkî Anlatı Geleneği

Tasavvufun Dil ve Sembol Dünyası

7. TASAVVUF VE MODERN DÜNYA (GÜNCEL YAKLAŞIMLAR)

Modernleşme Sürecinde Tasavvuf

Günümüz Tasavvuf Hareketlerinin Durumu

Tasavvufî Söylemin Geçerliliği

Çağdaş Sorunlara Tasavvufun Çözüm Önerileri

Tasavvufun İslam Ümmetinin Vahdetine Katkısı

Günümüz Toplumunda Tasavvuf ve Maneviyat Arayışı

Tasavvuf ve Ahlâkî Kriz Tartışmaları

Tasavvufun Popüler Kültürde Temsili

Dijital Çağda Tasavvuf ve Maneviyat

Küreselleşme Bağlamında Tasavvuf

Tasavvuf, Bireysellik ve Toplumsal Yabancılaşma

8. TASAVVUF, PSİKOLOJİ VE ETİK

Tasavvuf ve Psikolojik İyi Oluş

Nefs, Benlik ve Kimlik Tartışmaları

Tasavvufun Ahlâkî Terapi Boyutu

Tasavvuf ve Değerler Eğitimi

Tasavvufî Yaklaşımların Güncel Etik Tartışmalara Katkısı

9. COĞRAFYA VE ŞAHSİYET ODAKLI ÇALIŞMALAR

Anadolu Tasavvuf Geleneğinde Öne Çıkan Sûfîler

Anadolu Coğrafyasında Etkili Olmuş Sûfî Şahsiyetler

Yesevîlik, Mevlevîlik, Halvetîlik ve Ahlâk

Bölgesel Tasavvuf Geleneklerinin Toplumsal Etkileri

Sûfî Şahsiyetlerde Toplumsal Sorumluluk Bilinci

10. KASTAMONU'DA TASAVVUF

Tasavvuf Kültürü Açısından Kastamonu'nun Önemi

Kastamonu'da Tarikat Yapılanmaları

Kastamonu Tekke ve Dergâhları

Kastamonu'da Etkili Olmuş Sûfî Şahsiyetler

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 07.01.2026-988395

SEMPOZYUM FAHRİ BAŞKANI

Prof. Dr. Ahmet Hamdi TOPAL
Kastamonu Ünviversitesi Rektörü

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Doç. Dr. Eyyup AKDAĞ
Kastamonu Ünviversitesi
İlahiyat Fakültesi Tasavvuf Anabilim Başkanı

e-mail: eakdag@kastamonu.edu.tr

ÖNEMLİ TARİHLER (SEMPOZYUM TAKVİMİ)

Sempozyum İlanı	25 Aralık 2025
Son Özet Gönderim Tarihi	28 Şubat 2025
Kabul Edilen Bildirilerin İlanı	1 Nisan 2025
Bildiri Tam Metinlerinin Gönderilmesinin Son Tarihi	30 Haziran 2025
Programın İlanı	08 Mayıs 2025
Sempozyumun İcrası	14-15 Mayıs 2025
Sempozyum Yeri	Kastamonu Ünviversitesi, Merkez Kütüphanesi/İlahiyat Fakültesi

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 07.01.2026-988395

KATILIM ŞARTLARI

Sempozyum dili Türkçe, Arapça ve İngilizcedir.

Başvurular

https://ssvilahiyat.kastamonu.edu.tr/index.php/basvuru

adresinden yapılacaktır.

HABERLEŞME BİLGİLERİ

Arş. Gör. Dr. Beyza Aybike DEVECİ 0 366 2802744

Arş. Gör. Ali Osman ÇETİN 0 366 2802755

Arş. Gör. Ali DARBAY 0 366 2802761

Arş. Gör. Nuran SARICI DOĞAN 0 366 2802714

Arş. Gör. Fatıma Elif İBRAHİMOĞLU 0 366 2802765

Arş. Gör. Bilal BAHADIR 0 366 2802766

Arş. Gör. Melike BEYAZKILINÇ 0 366 2802765

Arş. Gör. Abdulkerim DİK 0 366 2802762

e-posta: ssv.sempozyum@kastamonu.edu.tr

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ